

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

Nr. 175.654 van 11 oktober 2007

A. 130.256/XIII-2840

In zake: **PICALAUSE** Lionel,
rue Léandre Tiéfry 5
7530 Doornik,

tegen:

het Waals Gewest,
vertegenwoordigd door zijn regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre MOËRYNCK, advocaat,
Galliërslaan 33
1040 Brussel.

Tussenkomende partij:

de naamloze vennootschap
CARRIERES LEMAY

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Anne DELFOSSE, advocaat,
Brederodestraat 13
1000 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 6 december 2002 ingediende verzoekschrift, waarbij Lionel PICALAUSE de nietigverklaring vordert van het besluit van de Waalse Minister van Ruimtelijke Ordening , Stedenbouw en Leefmilieu van 30 september 2002 houdende verwerping van de beroepen ingesteld tegen de beslissing van 22 december 2000 van het college van burgemeester en schepenen van de stad Doornik om aan de naamloze vennootschap CARRIERES LEMAY een vergunning af te geven voor de winning van gehouwen steen en siersteen voor een groeve gelegen te Gaurain-Ramecroix (Doornik), op de plaats genaamd “La Roquette”, en tot wijziging van deze beslissing;

Gezien het op 5 februari 2003 ingediende verzoekschrift, waarbij de naamloze vennootschap CARRIERES LEMAY vraagt als tussenkomende partij te mogen optreden;

Gelet op de beschikking van 24 februari 2003 waarbij die tussenkomst wordt toegestaan;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien de memorie van tussenkomst;

Gezien het verslag van de heer NIKIS, auditeur bij de Raad van State, opgemaakt op grond van artikel 12 van de algemene procedureregeling;

Gelet op de beschikking van 6 mei 2004 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 13 januari 2005, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij oorspronkelijk werd bepaald dat de zaak voorkwam op de terechtzitting van 3 maart 2005, welke zaak vervolgens is uitgesteld tot de terechtzitting van 28 april 2005;

Gehoord het verslag van de heer HANOTIAU, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, van Mr. P. MOËRYNCK, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnen en van Mr. A. DELFOSSE, advocaat, die voor de tussenkomende partij verschijnt;

Gehoord het advies van de heer NIKIS, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen:

1. De NV CARRIERES LEMAY dient op 25 oktober en 8 november 1999 een aanvraag in om een winningsvergunning voor de exploitatie van blokken bestemd voor gehouwen steen op de locatie van de groeve van La Roquette te Gaurain-Ramecroix (Doornik).

In het milieu-effectrapport wordt het project in hoofdzaak als volgt beschreven:

- de locatie is gelegen in een winningsgebied op het gewestplan Doornik-Leuze-Perwijs;
- het gaat erom de winning van gehouwen steen voort te zetten, het doel is het winnen van 500 tot 800 m³ gehouwen steen per jaar (deze steen bevindt zich op ongeveer 15-20 meter diepte) en ongeveer 19.000 m³ kalkafgraving per jaar; deze afgraving wordt gebruikt voor het aanleggen van een heuvel langs de autoweg aan de rand van de locatie;
- de oppervlakte die de uitgraving uiteindelijk zal innemen bedraagt 8 hectare 46 centiare; de scheidsmuur gevormd door de afgravingsgrond zal ongeveer 65 are bestrijken;
- de natuursteen zal worden gewonnen door perforatie en door het petardereren van mijnen;
- na de exploitatie zal de groeve een waterplas vormen;
- de gevolgen voor het milieu bestaan in de uitstoot van stofdeeltjes door het boren van mijngaten, het ontploffen van de rotsen, het laden van de vrachtwagens, de circulatie van bouwmachines en de wind; het groevewater zal geloosd worden in de Schelde; het lawaai door de circulatie van bouwmachines en vrachtwagens op de locatie, het boren in de rots en het petardereren van mijnen; het aantal vrachtwagens dat af en aan zal rijden wordt geschat op tien per dag; de hinder te wijten aan het petardereren van mijnen is zeer beperkt.

Op 26 november 1999 beslist het college van burgemeester en schepenen van de stad Doornik om geen milieu-effectonderzoek op te leggen.

Op 9 mei 2000 organiseert de tussenkomende partij een informatievergadering voor de omwonenden.

Het openbaar onderzoek vindt plaats van 19 mei tot 20 juni 2000. Er worden talrijke bezwaren geformuleerd.

Het project geeft geen aanleiding tot opmerkingen van de directie Wegen.

Op 29 augustus 2000 brengt de gemachtigde ambtenaar een gunstig advies uit omtrent het project.

Op 22 december 2000 geeft het college van burgemeester en schepenen van de stad Doornik de gevraagde winningsvergunning af. Ze wordt op 18 januari 2001 ter kennis gebracht van de reclamanten en aangeplakt vanaf 19 januari 2001.

2. Tweeëntwintig omwonenden, onder wie verzoeker, stellen bij de Waalse regering beroepen in tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Doornik. Deze beroepen worden ingesteld op 2, 5 en 6 februari 2001.

Bij een memorie d.d. 19 april 2001 antwoordt de NV CARRIERES LEMAY op de in de beroepen aangevoerde argumenten.

In een brief van 13 augustus 2001 zet het directoraat-generaal Natuurlijke Bronnen en Leefmilieu de minister de redenen uiteen waarom de oorspronkelijke termijn om uitspraak te doen - die zes maanden bedraagt - met drie maanden verlengd zou moeten worden.

Bij een besluit van 20 november 2001 verlengt de Minister van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Leefmilieu de termijn om uitspraak te doen met drie maanden. Het besluit wordt ter kennis van alle partijen gebracht bij brieven van 4 december 2001.

Op 5 november 2001 richt verzoeker een brief aan de minister waarin hij de Waalse regering aanmaant “haar definitieve beslissing te nemen binnen de termijn voorgeschreven in het tweede lid van artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State”. Zes andere personen die een beroep hadden ingesteld bij de Waalse regering manen op 17, 20 en 22 november 2001 de minister eveneens aan om uitspraak te doen. Van hun brieven wordt ontvangst bericht op 18 december 2001.

In een brief van 22 mei 2002 geeft het directoraat-generaal Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Patrimonium aan het directoraat-generaal Natuurlijke Bronnen en Leefmilieu het volgende advies omtrent het project:

- het verguizen van Doornikse steen verbieden;
- de exploitatie van de bodem beperken tot maximaal 50 meter onder de natuurlijke terreinhoogte zodat groevewater op de locatie wordt beperkt en voorkomen wordt dat karstverzakkingen zich voordoen;
- door een onafhankelijk deskundige een plaatsbeschrijving laten opmaken van de woningen gelegen in een straal van 200 meter rond het winningsgebied;
- de Duitse "DIN 4150" norm in acht nemen voor het petarderen van mijnen;
- de omwonenden op de hoogte brengen vóór elke ontploffing;
- een begeleidingscomité samenstellen.

3. Bij ontstentenis van een beslissing van de minister binnen de in artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State gestelde termijn, stellen verzoeker en twee andere personen een beroep tot nietigverklaring en een vordering tot schorsing in, enerzijds van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Doornik van 22 december 2000 en anderzijds van het stilzwijgen van de Waalse regering (beroep A. 120.656/XIII-2617).

Op 4 juni 2002 schrijft de minister aan de advocaat van de verzoekers dat hij "niet van mening is dat de Waalse regering het beroep impliciet heeft afgewezen", dat hij "vast van plan is uitspraak te doen over dat dossier in beroep" en dat het door zijn administratie gevoerde onderzoek "in de eerstvolgende weken zal worden afgesloten".

In een eerste arrest nr. 111.437 van 11 oktober 2002, gewezen in de schorsingsprocedure in de zaak A. 120.656/XIII-2617, heropent de Raad van State "de debatten om de partijen te horen omtrent de kwestie van het in stand blijven van de onderwerpen van de vordering tot schorsing", daar het ministerieel besluit waarbij uitspraak wordt gedaan over de beroepen van de omwonenden vastgesteld is op 30 september 2002, dit is na de terechtzitting in kort geding van 25 september 2002.

In een tweede arrest nr. 112.021 van 29 oktober 2002, gewezen in de voormelde zaak, zegt de Raad van State in de volgende bewoordingen dat er geen grond meer is om uitspraak te doen over de vordering tot schorsing:

“Overwegende dat de partijen het erover eens zijn dat ervan uit moet worden gegaan dat de vordering tot schorsing doelloos is geworden; dat de minister, uitspraak doende in herziening, zijn besluit in de plaats heeft gesteld van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van Doornik van 22 december 2002, waarbij een winningsvergunning wordt afgegeven aan de NV CARRIERES LEMAY, eerste onderwerp van de vordering tot schorsing; dat de minister door zodoende uitspraak te doen over de door de omwonenden ingestelde beroepen, een expliciete beslissing in de plaats heeft gesteld van de impliciete beslissing tot verwerping van de beroepen, het tweede onderwerp van de vordering tot schorsing”;

In een derde arrest nr. 117.477 van 25 maart 2003 ten slotte, gewezen in dezelfde zaak, heeft de Raad van State akte genomen van de afstand van de verzoekers omdat ze niet hebben verzocht om de voortzetting van het geding.

4. Het onderhavige beroep is ingesteld tegen het besluit van 30 september 2002 van de Waalse Minister van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Leefmilieu waarbij de beroepen worden verworpen die zijn ingesteld tegen de beslissing van 22 december 2000 van het college van burgemeester en schepenen van de stad Doornik, waarbij aan de NV CARRIERES LEMAY een vergunning wordt afgegeven voor het winnen van gehouwen steen en siersteen voor een groeve gelegen te Gaurain-Ramecroix (Doornik) op de plaats genoemd “La Roquette” en waarbij deze beslissing wordt gewijzigd.

Overwegende dat de tussenkommende partij in een exceptie opwerpt dat het beroep als niet-ontvankelijk moet worden afgewezen; dat ze betoogt dat verzoeker om de volgende redenen geen belang heeft bij de zaak:

- de eventuele vernietiging van de bestreden handeling zou de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Doornik, waarbij de winningsvergunning is afgegeven, doen herleven;
- verzoeker heeft zijn huis gekocht op 27 juni 1985, dit is vier jaar na de inwerkingtreding van het gewestplan waarbij de locatie van de groeve van La Roquette wordt opgenomen in een winningsgebied en de omgeving ervan in een winningsgebied in uitbreiding;
- verzoekers huis is gelegen op ongeveer 300 meter van de locatie van de groeve; deze afstand “ontneemt (...) verzoeker het belang om de nietigverklaring te vorderen van de bestreden handeling”;
- de nabijheid van de begraafplaats volstaat niet als grondslag voor verzoekers belang;

Overwegende dat verzoeker doet blijken van zijn belang doordat zijn woning in de nabijheid ligt van de locatie van de groeve, door zijn streven naar “het vrijwaren van de veiligheid en de rust op de begraafplaats van Gaurain, die gelegen is op een dertigtal meter van de groeve” en door de omstandigheid dat het bij de Waalse regering ingestelde administratief beroep tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van Doornik ontvankelijk is verklaard;

Overwegende dat, hoewel verzoeker bij gebrek aan een persoonlijk belang niet kan doen blijken van enig belang uit het oogpunt van eventuele gevolgen van de exploitatie voor de begraafplaats van Gaurain, het belang daarentegen wel kan worden gerechtvaardigd door de afstand van 300 meter die verzoekers woning scheidt van de locatie van de groeve;

Overwegende dat de omstandigheid dat het gewestplan niet is betwist van weinig belang is daar, hoewel in een gewestplan verplicht planologische maatregelen moeten worden opgenomen, zulks niet impliceert dat ze moeten worden verwezenlijkt;

Overwegende dat de minister, uitspraak doende over het beroep ingesteld met toepassing van artikel 14, § 2, van het decreet van 27 oktober 1988 op de groeven, optreedt als een instantie die een beslissing herzielt door de hare in de plaats te stellen van die van de lagere instantie; dat daaruit volgt dat de eventuele vernietiging van de beslissing van de minister van 30 september 2002 niet tot gevolg zal hebben de beslissing van het college van burgemeester en schepenen te doen herleven;

Overwegende dat de auditeur-rapporteur in zijn verslag van 4 mei 2004 ambtshalve een middel ontleent aan de onwettigheid van het besluit van de Waalse regering van 27 augustus 2001 tot regeling van de werking van de regering, waarvan artikel 19, eerste lid, de ministers machtigt “om de wetten, decreten, besluiten, reglementen, omzendbrieven toe te passen” wegens het feit dat de motivering van de dringende noodzakelijkheid die wordt aangevoerd om vrijgesteld te worden van het vragen van een advies aan de afdeling Wetgeving onjuist is;

Overwegende dat de afdeling Wetgeving van de Raad van State in verband met een ontwerp van besluit van de Waalse regering, waarvan artikel 20, eerste lid, identiek is aan artikel 19, eerste lid, van het voormelde besluit van

27 augustus 2001, op 4 augustus 2004 een advies nr. 37.596/2/V heeft uitgebracht, luidende:

“Het ontwerpbesluit dat bij de afdeling Wetgeving van de Raad van State voorligt, beoogt enerzijds de wijze van beraadslaging van de regering te regelen, het oprichten van beperkte comités en het opnemen van de punten op de agenda (artikelen 1, 2 en 4), en anderzijds te bepalen welke ontwerpen moeten worden voorgelegd aan de regering en welke delegaties worden verleend aan de Minister van Begroting, de Minister van Ambtenarenzaken, de functioneel bevoegde ministers en de Minister-President (artikelen 3 en 5 tot 23).

Het ontwerp handelt over interne organisatorische maatregelen binnen de Waalse regering; het houdt geen wijziging in van de regels van materieel recht die gelden voor de activiteit van de betrokken overheidsinstanties, zoals het ook niet raakt aan de juridische situatie van de belanghebbende rechtssubjecten.

Het ontwerp is derhalve geen reglementair besluit in de zin van artikel 3 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Er is dus geen reden om het voor advies voor te leggen aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State”;

Overwegende dat de afdeling Wetgeving van de Raad van State zodoende haar eigen bevoegdheid heeft beoordeeld uit het oogpunt van artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat het immers aan deze afdeling zelf staat haar eigen bevoegdheid te bepalen met toepassing van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat er grond is om te refereren aan deze beoordeling luidens welke een ontwerpbesluit houdende regeling van de werking van de Waalse regering, zelfs indien het een artikel bevat dat de minister delegatie verleent om de wetten, decreten, besluiten, reglementen en omzendbrieven toe te passen, geen reglementair besluit is in de zin van voormeld artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat het door de auditeur-rapporteur ambtshalve opgeworpen middel bijgevolg niet opgaat;

Overwegende dat er grond is om de debatten te heropenen om het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat in de mogelijkheid te stellen het onderzoek van de zaak voort te zetten,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt ermee belast het onderzoek voort te zetten.

Artikel 3.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op elf oktober tweeduizend zeven door:

de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	DAOUT,	staatsraad,
	KOVALOVSKY,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS

M. HANOTIAU

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.